

Køb

Dansk indenlandsk købsret

Dansk indenlandsk købsret

Dansk indenlandsk købsret

Køb
Dansk indenlandsk købsret
1. udgave, 1. oplag 1996

© 1996 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Omslaget er tilrettelagt af Morten Højmark
Tryk: Gentofte Tryk
Printed in Denmark 1996
ISBN 87-574-7070-7

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 133, Postboks 2126
1015 København K

Tele: 33 95 97 00

Fax: 33 95 99 97

E-mail: fl@djoeef.dk

Forord

Denne bog handler om dansk *indenlandsk køb*, dvs. køb af løsøre i henhold til Købeloven af 1906 (med senere ændringer): KBL. De første 9 kapitler omfatter KBL-reglerne for civilt køb og køb mellem handlende, hvorefter forbrugerkøbets særregler drøftes i et kapitel for sig.

Bogen handler således ikke om de for internationale køb gældende regler (CISG). Da denne fremstilling særligt er skrevet med 1. års jurastuderende for øje, har jeg fundet det rigtigst, at behandle KBL-reglerne i en bog for sig. Med henblik på jurastudiets senere årgange har jeg skrevet en særskilt fremstilling: *Understanding the CISG in Scandinavia*.

I den nærværende fremstilling lægges der megen vægt på købs- og obligationsrettens almindelige/fælles kerne. Langt de fleste af vore køberetlige grundtanker gælder også for de øvrige kontraktstyper. KBL-reglerne er vigtige, ikke alene fordi køb er den vigtigste kontrakt, men også fordi KBL giver et godt forspring, en velegnet indledning til det større system, jfr. nærmere i kap. 1.

Den valgte fremstillingsform, der lægger vægt på forståelsen af de mest centrale regler, skyldes også den kendsgerning, at vi jurister simpelt hen er nødt til at fremhæve det vigtigste for samtidigt at kunne bevare et overblik, at se på tingene i et større perspektiv. Der kommer flere og flere regler: fra folketinget, fra EU, fra FN (UNCITRAL) mm. Vi bliver påvirket, til tider overrumplet, ikke alene af rettens udvikling og harmonisering, men også af den stigende specialisering og informationsmængde i vores samfund og i verden omkring os.

På universitetet kan vi i al fald ikke længere reagere ved blot at tilføje flere pensumssider. I stedet bør vi i højere grad dyrke juraens og kontraktsrettens grundtanker, lære mere om hvordan vi i obligationsretten anvender den juridiske metode. En jurist med et sådant overblik og perspektiv vil lettere kunne anvende de nugældende regler, ligesom hun/han også vil kunne håndtere de regler, der kommer – måske en dag endda være med til at påvirke retsreglernes harmoniske udvikling.

Domme, der findes i Obligationsretlig domssamling (Jurist- og Økonomforbundets Forlag), er blevet markeret med en stjerne (*). Litteraturhenvisninger er angivet i kortfattet form, smh. de mere udførlige henvisninger bagest i bogen.

Jeg retter en stor tak til professor Mads Bryde Andersen, advokat Søren Thor Madsen, lektor Malene Stadil samt adjunkt Vibe Ulfbeck, der alle er kommet med mange værdifulde kommentarer til tidligere udkast. Også tak til min sekretær Pia Jerle, der har ydet en flot indsats med opstilling af registrene, korrektur mm.

Jeg håber, at såvel lærere som studerende vil underrette mig om eventuelle resterende fejl, forslag til forbedringer mm. (via e-mail til: lawjl@pc.ibt.dk).

Joseph Lookofsky

Espergærde og København, efteråret 1996

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Købekontrakter og andre kontrakter:	
Obligationsrettens specielle og almindelige del	11
1.1. Indledning	11
1.2. Køb og KBL: obligationsrettens almindelige og specielle del	14
1.3. Et købe- og obligationsretligt overblik:	
fra aftale til ydelser til beføjelser	18
1.3(a) Om købsaftalens indgåelse	19
1.3(b) Om parternes ydelser	19
1.3(c) Om de beføjelser, der tilkommer den forurettede	23
1.4. Om en »almindelig« fremstilling af de køberetlige regler	34
Kapitel 2. Købeloven af 1906: anvendelsesområde mm.	36
2.1. Køberetlig oversigt: KBL af 1906, CISG, nye nordiske købelove	36
2.2. Købelovens deklaratoriske karakter	40
2.3. KBL omfatter løssørekøb, handelskøb, forbrugerkøb mm.	40
2.3(a) KBL som løssørekøb	40
2.3(b) Handelskøb, civilt køb, forbrugerkøb	43
Kapitel 3. Om købsaftalens indgåelse m.m.	46
Kapitel 4. Parternes ydelser	50
4.1. Indledning	50
4.2. Sælgerens ydelse	52
4.2(a) Leveringsbegrebet: leveringstid og sted	52
4.2(b) Om kontraktsmæssighed, faktiske mangler mm.	55
(i) Indledning/oversigt	55
(ii) Købsaftalens ord: oplysninger, tilsikringer mm.	59
(iii) Krav, som ikke fremgår/udledes af aftalens ord	65
4.2(c) Om køberens undersøgelsespligt, reklamation mm.	69
Indledning	69
(i) Caveat emptor, købers undersøgelsespligt (§ 47)	71
(ii) Efterfølgende undersøgelse, reklamation (§§ 51-53)	76
(iii) Særligt om 1-års reglen (§ 54)	80
4.2(d) Retlige mangler (mangelsregler)	82

4.3. Køberens ydelse; betaling mod dokumenter	84
4.4. Gensidighed, samtidig udveksling mv.	87
Kapitel 5. Risikoens overgang	90
5.1. Indledning; begreber, retsvirkninger	90
5.2. Hovedregler og undtagelser om risikoens overgang	93
Kapitel 6. Retsfølger af sælgers misligholdelse	100
6.1. Oversigt	100
6.2. Naturalopfyldelse	101
6.2(a) Ved sælgers forsinkelse	101
6.2(b) Ved mangler	104
6.3. Hævebeføjelsen	106
6.3(a) Ved sælgers forsinkelse	106
6.3(b) Ophævelse ved mangler	111
Sælgers ret til at afhjælpe	114
6.3(c) Anteciperet misligholdelse	115
6.3(d) Retsvirkning af ophævelse; købers omsorgspligt	116
6.4. Økonomisk kompensation: erstatning; forholdsmæssigt afslag	117
6.4(a) Indledning	117
6.4(b) Erstatning som følge af sælgers forsinkelse	118
6.4(c) Forholdsmæssigt afslag eller erstatning ved mangler	126
6.4(d) Opfyldelsesinteressens nærmere omfang	132
6.4(e) Negativ kontraktsinteresse	138
6.4(f) Produktansvar	139
Kapitel 7. Retsfølger af købers misligholdelse	142
7.1. Indledning	142
7.2. Naturalopfyldelse	143
7.3. Hævebeføjelsen, anteciperet misligholdelse mm.	145
7.3(a) Ophævelse ved aktuel misligholdelse	145
7.3(b) Købers manglende betalingsevne som anteciperet misligholdelse	149
7.4. Økonomisk kompensation	151
7.4(a) Rente	152
7.4(b) Erstatning af opfyldelsesinteressen, grundlag	153
7.4(c) Opfyldelsesinteressens omfang	154
7.4(d) Negativ kontraktsinteresse	156
Kapitel 8. Fordringshavermora	158
8.1. Introduktion	158
8.2. Køberens fordringshavermora	159

Kapitel 9. Aftaler om køkets misligholdelse	163
9.1. Indledning	163
9.2. Vedtagelse	166
9.3. Fortolkning	169
9.4. Gyldighed	171
Kapitel 10. Forbruger køb	173
10.1. Indledning	173
10.1(a) Tilblivelse af særregler for forbruger køb	173
10.1(b) Begreberne Forbruger køb, beskyttelsespræceptivitet	175
10.1(c) Forbruger købsaftalens indgåelse & gyldighed	177
10.2. Parternes ydelser	179
10.2(a) Indledning	179
10.2(b) Sælgerens ydelse	179
(i) Leveringstid og sted	179
(ii) Kontraktsmæssighed, mangler mm.	180
10.2(c) Køberens ydelse	185
10.3. Risikoens overgang	186
10.4. Misligholdelsesbeføjelser	187
10.4(a) Indledning	187
10.4(b) Retsfølger af sælgers misligholdelse	187
(i) Naturalopfyldelse	188
(ii) Hævebeføjelse	189
(iii) Økonomisk kompensation	191
10.4(c) Retsfølger af købers misligholdelse	193
10.5. Fordringshavermora	193
10.6. Forbruger køb på kredit: Kreditaftaleloven	193
Bilag 1. Nordiske Leveringsbetingelser (NL 92) i uddrag	196
Litteraturhenvisninger	199
Domsregister	202
Lovregister	203
Stikordsregister	205

Bogen *Køb* handler om dansk indenlandsk købsret, dvs. køb af løsøre i henhold til Købeloven af 1906 med senere ændringer: KBL. De første ni kapitler omfatter KBL-reglerne for civilt køb og køb mellem handlende, hvorimod forbrugerkøbets særregler drøftes i et kapitel for sig.

Da denne fremstilling især er skrevet med 1. års jurastuderende for øje, er der lagt megen vægt på købs- og obligationsrettens almindelige/fælles kerne. De grundregler, som gælder for stort set ethvert kontraktsretligt skyldforhold, gælder bl.a. for indenlandsk løsørekøb. Med den stadig stigende regel- og informationsmængde bliver fremtidens jurister nødt til at fremhæve det vigtigste, for at kunne bevare et overblik, for at se tingene i et større perspektiv.

Joseph Lookofsky er professor i Formueret ved Københavns Universitet. Han blev J.D. ved New York University School of Law, senere cand. jur. og dr.jur. ved Københavns Universitet.

ISBN 87-574-7070-7